

Byggnads Mälardalen 2024

Vi blev en starkare organisation tillsammans

2024 var ett år präglad av lågkonjunktur, konkurser, varsel och därmed hög arbetslöshet. Vi har en regering som inte lyfte ett finger för att lösa vare sig arbetslösheten, bostadsbristen eller för den delen ta tag i problematiken med kriminella och oseriösa aktörer på byggmarknaden. Allt detta till trots fanns det också en hel del positiva delar att ta med sig av det gångna året.

Jag tänker på allt det fantastiska dagliga arbetet vi utförde, där vi höjde löner, drev in pengar till medlemmar, gick skyddsronder samt förhandlade och genomförde utbildningar.

Det var ett minst sagt händelserikt år. Målaresförbundet gick upp i Byggnads under maj månad. Detta innebar att vi fick fler medlemmar, nya kollektivavtal att bevaka, fler förtroendevalda och två nya ombudsmän i regionen. Vi blev helt enkelt en starkare organisation tillsammans.

Regionen hade under året ett stort fokus på arbetslivskriminalitet där vi samtalade med både politiker och upphandlare för att ge vår syn på läget i branschen. Vi gjorde också en över-

enskommelse, ett så kallat handslag, med Socialdemokraterna i Uppland, angående sju punkter för att förbättra upphandlingar av byggprojekt och skapa en schysst byggbransch. Samtal fördes även i både Södermanland och Västmanland för att skapa liknande överenskommelser i hela regionen.

Regionen tog också större plats i samhällsdebatten under året. Detta var en förutsättning för att vinna framgång i bland annat upphandlingsfrågan men också för att belysa *Arbetsmiljöveckan* och hur många som faktiskt lider av vibrationsskador i vår bransch.

Under året som gått arbetade Byggnads Mälardalens regionstyrelse

utifrån de mål och den handlingsplan som regionfullmäktige fastställt.

Regionstyrelsen tackar medlemmar, förtroendevalda och anställda för ett gott arbete och stort engagemang under året. Vi tackar även för att vi fick det stora förtroendet att leda Byggnads Mälardalen under 2024.

Wilhelm Bertilsson
Ordförande
Byggnads Mälardalen

Organisering Ett starkare Byggnads

Under 2024 blev Byggnads och Målaresförbundet ett Byggnads. Detta märktes inte minst i Byggnads Mälardalens medlemssiffror.

Ett Byggnads som även består av målare blir ett starkare byggfack för

alla regionens byggnadsarbetare. Det stärker organiseringsarbetet.

Organisering ska genomsyra allt vi gör i Byggnads Mälardalen. Speciellt fokus under året var att få våra medlemmar att gå utbildningar. Det arbetet fortsätter under 2025.

10 446

medlemmar i regionen 2024, en ökning med 949 personer.

Utbildning God spridning över regionen

Medlemsutbildningar var liksom tidigare år en prioriterad verksamhet i Byggnads Mälardalen.

Totalt genomfördes 89 utbildningstillfällen, väl spridda inom regionen. Byggnads Mälardalen växlade under året över till förbundets nya studieplan och material för förtroendevalda.

I mixade grupper genomförde 57 skyddsombud, lagbasar och Mb-ombud den fyra dagar långa grundutbildningen. 26 Mb-ledamöter genomförde den lokala utbildningen som totalt omfattar 12 dagar. Målarna involvera-

des och medverkade i verksamheten redan innan övergången den 21 maj.

Våra åtta kollektivavtal genererade drygt 20 specifika utbildningar för att nå ut till alla medlemmar utifrån deras behov. Därtill hölls ett flertal träffar för kompetensutveckling och erfarenhetsutbyte under året.

118

Personer gick Byggnads grundutbildning Påfarten (2023: 146).

Eleven Alex Lis, med handledare Jonas Käll, är glad över sin lärlingsplats.

Detta är Byggnads Mälardalen

- Byggnads Mälardalen är Byggnads fjärde största region med 10 446 medlemmar.
- Regionen har femton medlemskretsar som sträcker sig över tjugofyra kommuner i Västmanlands, Södermanlands och Uppsala län samt delar av Stockholms län.
- Vi har tjugioåttan anställda varav fyra är administratörer. De finns fördelade på kontor i Uppsala, Västerås och Eskilstuna.
- Regionen har över 600 förtroendevalda.
- Regionstyrelsen består av elva ledamöter och hade tolv sammanträden under året med fokus på organisering, måluppföljning och ekonomi.
- Regionens ledningsgrupp består av ordförande Wilhelm Bertilsson, ekonomiansvarig Mathias Kleman och avtalsansvarig Fredrik Andersson.
- Personalen är fördelad på tre enheter. Förhandling och arbetsmiljöenheten, Lön och Lösenheten samt Organisationsenheten.

Yrkesutbildning Svag byggkonjunktur

Antalet elever som sökte sig till yrkesutbildningar i Byggnads Mälardalen var under senaste skolåret något färre än tidigare år.

I den rådande konjunkturen var det på sina håll svårare att få ut elever på APL under utbildningen. De elever som gick ut från yrkesprogrammen hade det tuffare att bli anställda. Även fler lärlingar som varit i anställningar i företag fick sina anställningar avslutade på grund av arbetsbrist.

Fler
medlemmar
– Målarna
förstärker

Starkt
förtroende-
manna-
organisation

Steg mot
förbättrade
upphandlingar

Arbetsmiljö
Fler skyddsombud

Byggnads Mälardalens arbetsmiljöorganisation utgör stommen för regionens arbetsmiljöarbete. Målsättningen är att förbättra medlemmarnas arbetsmiljö, mått i minskad sjukfrånvaro, färre arbetsplatsolyckor, arbetssjukdomar och förtidspensioneringar.

Ett viktigt delmål var att få byggherrar, konstruktörer samt arkitekter att förstå problemet med att felaktiga arbetsställningar och arbetsmetoder utmynnar i belastningsskador.

Regionen genomförde sju tvådagars arbetsmiljöutbildningar under året, varav tre i Uppsala, två i Västerås och två i Eskilstuna. Dessutom arrangerades elva partsgemensamma arbetsmiljöutbildningar i regionen, sex i Uppsala, tre i Västerås och två i Eskilstuna.

Byggnads Mälardalens
arbetsmiljöorganisation

294

lokala skyddsombud [SO], varav 46 utsedda under året [2023: 280].

11

regionala skyddsombud [RSO] [2023: 6].

15

MB-ledamöter med uppdrag att handlägga arbetsmiljöfrågor [HAM].

438

arbetsplatsbesök [2023: 450] gjordes av RSO, varav

360

besök på företag som saknar skyddsombud [2023: 318].

Arbetsmiljöveckan
Vibrationsskador

Under årets arbetsmiljövecka gjordes riktade kontroller avseende vibrerande verktyg och vibrationsskador, enligt en framtagen checklista.

Inför veckan genomfördes flera utbildningsinsatser för skyddsombuden. Målet 120 inlämnade checklistor, klarades med god marginal då 128 checklistor levererades in. Många byggföretag hade brister i sitt arbete med riskbedömningar i tidigt skede på sina arbetsplatser.

Vikten av en jämställd
byggbransch

Inslag om jämställdhet och mångfald finns med på regionens samtliga utbildningar och träffar.

Näta Mälardalen

Kvinnligt stöd och
facklig bildning

Näta Mälardalen, regionens kvinnliga nätverk, genomförde under året två heldagar med sammanlagt 28 deltagare som bildade sig i fackliga frågor.

Inför sammanslagningen med Mälarna hade Mira, Mälarnas tidigare kvinnliga nätverk, en regional konferens under tre dagar där 30 deltagare från Mira och Näta hade fokus på organisering, framtida mål och verksamhet.

VVVS-aren Sara Boivie är aktiv medlem i Näta Mälardalen.

Förtroendemanna- och
MB-verksamheten

Hög medlemsnytta

Regionens förtroendevalda tog stora kliv under året som präglades av lågkonjunktur och uppsägningar.

Antalet MB-ledamöter ökade med över tio procent och antalet förtroendevalda försäkringsinformatörer mer än fördubblades. Nästan 300 skyddsombud arbetade med arbetsmiljön på över 140 företag. Vi utbildade tio nya lagbasar och genomförde 30 fackliga utvecklingssamtal med förtroendevalda (2023: 232). I bistrare tider ökar betydelsen av erfarenhetsträffar och samverkan. Att diskutera fackliga frågor på arbetsplatserna är kanske den bästa avtalsbevakningen vi har.

24

fullmaktstagare för regionen [2023:29] delar på 67 [86] fullmakter, varav tre [7] kan förhandla lön.

100

registrerade UVA möten [2023: 136], med 731 [2023: 1 343] registrerade deltagare.

1 607

arbetsplatser besöktes totalt [2023: 2253].

Gabriel Eldehage valdes i november till ny ordförande för Unga Byggare Mälardalen.

Freddie Östergren, MB-ledamot, i samtal med Byggnads Mälardalens nye ordförande Wilhelm Bertilsson.

Löner & avtal

Byggnads Mälardalen verksamhetsområde hade under 2024 en god utveckling på löner och villkor. Under året gick 44 [2023: 31] företag i konkurs, varav 31 med hängavtal [2023: 14].

54 nya arbetsgivare organiserades via hängavtal på VVS-, Bygg-, Plåt-, Måleri- och Glasavtalens områden.

Ackord: 247,08 kr. [2023: 242,10]. Alla yrkesgrupper.

Tidlön: 223,09 kr. [2023: 215,09]. Alla yrkesgrupper.

Skillnad ackord/tidlön: 23,99 kr. [2023: 27,01].

Inkomna förhandlingsärenden handlade om: arbetsbrist, uppsägningar/personliga skäl, avsked, avtalsteckning, konkurser och indrivningar och lönekrav/tvister. Totalt 1 972 ärende behandlades.

Granskade timmar

1 633 451

timmar totalt ackord på 821 avstämningar. [2 163 608/1 016].

8 529 077

timmar tidlön. [9 273 129].

11 672

bearbetade underlag [12 445].

Unga Byggare
Skapar möjligheter

Unga Byggare Mälardalen är en drivande kraft för att synliggöra och stärka unga byggnadsarbeters rättigheter och möjligheter, både på arbetsplatser och i samhället i stort.

I april arrangerades en manifestation i Uppsala som fick bra genomslag för att hedra alla arbetare som förolyckades på sina arbetsplatser under året.

Unga Byggare deltog i utbildningar, både centralt och regionalt. Dessa inkluderade såväl medlemsutbildningar som funktionsutbildningar. Ett stort steg framåt var att våra egna unga byggare tog på sig rollen som utbildare.

Utöver utbildning började vi bedriva skolinformation på yrkesskolor. Unga Byggare Mälardalen engagerade sig också i olika tvärfackliga evenemang, där vi samarbetade med andra fackförbund för att stärka samverkan och gemenskap över branschgränser.